

Waar men gaat langs Vlaamse wegen...

Een publicatie naar aanleiding van het pastorale jaar van het gebed.
2005-2006.

Samenstelling : Petra Mussche.

Dank voor de onvoorwaardelijke hulp :

Maurits Van der Vennet, Cecile Audenaert, Jacqueline De Mol,
E.H. Staf Annaert (voor de foto's), Heemkundige Kring Wachtebeke,
Rony Van Hecke, E.H. Chris Simoens, Diane Sedeyn, Linda Hesters,
Fam. De Leeuw-Bruggeman (foto's), de medewerkers van de buurtwer-
kingen in Zaffelare.

VOORWOORD

De Belgische bisschoppen stelden de voorbije jaren een specifiek pastoraal thema in de kijker. De reeks begon met “Het jaar van de diaconie” (2002-2003). Vervolgens was er “Het jaar van de verkondiging” (2003-2004). Vorig jaar werkten we rond “Het jaar van de liturgie” (2004-2005). Het werkjaar dat nu eindigt was “Het jaar van het gebed” (2005-2006).

Net zoals de voorbije jaren, wilden we ook gedurende dit pastorale werkjaar de dekenale rubriek van de parochiebladzijden in Kerk en Leven, gebruiken om het jaarthema op een bijzondere wijze onder de aandacht te brengen. We vatten het plan op om de kleine gebedsplaatsen in de kijker te zetten, meer bepaald de kapelletjes in ons dekenaat. Want waar men gaat langs Vlaamse wegen...

Dankzij de hulp en inzet van vele mensen konden we week na week de vele kapelletjes die ons dekenaat rijk is, met verhaal en foto publiceren. Op twee uitzonderingen na, gaat het telkens over losstaande kapelletjes. We zijn er ons van bewust dat naast deze verscheidenheid, ook vele huis- en schuurgevels getooid zijn met een nis of muurkapel. Deze werden bewust buiten beschouwing gelaten. Het zou nog minstens een jaar duren om deze allemaal aan bod te laten komen.

Omdat we vele positieve reacties kregen op dit initiatief, dachten we dat het goed was deze bijdragen te bundelen in een boekje.

Het resultaat heeft u nu in handen.

De kapelletjes werden gerangschikt volgens twee lusvormige fietstochten, waarbij zo veel mogelijk verkeersluwe wegen worden bereiden. Hier en daar zit er ook een stukje onverharde grindweg tussen.

We hebben ervoor gekozen om alle kapelletjes aan bod te laten komen. Dat heeft als gevolg dat er af en toe een extra stukje gefietst moet worden om een kapelletje te kunnen bezoeken. Op die plaats wordt telkens aangegeven hoe ver het uitstapje gaat, zodat u zelf kan beslissen of u het erbij neemt of niet. De afstand die bovenaan de tocht wordt aangegeven, is de totale afstand, inclusief de extraatjes.

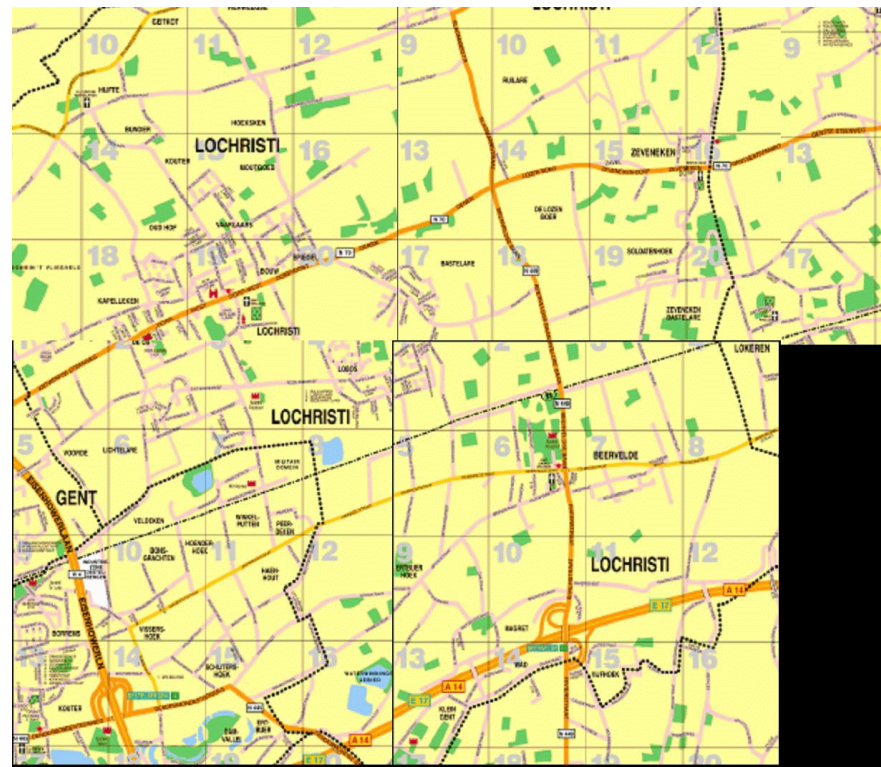
Veel fietsplezier en geniet van deze pareltjes van onze Vlaamse volkscultuur !

Petra Mussche. Juni 2006.

Tocht 1 : Hijfte - Zeveneken - Beervelde - Lochristi - Hijfte

Vertrek en aankomst : Kerk van Hijfte (Hijfte-Center)

Afstand : +/- 48 km

Verlaat het kerkplein van Hijfte in Oostelijke richting (links als je met je rug naar de kerkdeur staat). Volg de Verleydonckstraat tot je links de Ringstraat bereikt.
Op de hoek van de Verleydonckstraat en Ringstraat staat een klein kapelletje.

RINGSTRAAT

Op de hoek van de Ringstraat en de Verleydonckstraat in Hijfte, staat een witgeverfd kapelletje. De binnenkant van het kleine nisje is zwartgeblakerd door de vele brandende kaarsjes, een teken dat het kapelletje nog steeds met zorg wordt omringd.

Dit kapelletje staat letterlijk onder de kerktoren van Hijfte, hoewel de kerk later werd gebouwd. Het kapelletje zou er minstens 90 jaar staan en is ook al eens een beetje vernieuwd geweest.

Vervolg de Verleydonckstraat in dezelfde richting tot je een rond punt bereikt. Volg het fietspad naar rechts.

Aan de overkant van het rond punt staat een kruisbeeld.

KRUISBEELD KAPITEINSTRAAT

HOEK RUILARE - SLAGMANSTRAAT

Volg de Hoekskensstraat gedurende enkele honderden meter en sla linksaf aan bloemisterij De Bruyne (Smalhavedstraat). Volg deze straat tot ze uitkomt op een grotere baan (Slagmanstraat).
Volg deze grotere baan naar rechts en sla de eerste straat linksaf (Ruilare).

Op de hoek kan je in de voortuin van "Verwarmingen Baes" tussen twee bomen een privé-kapelletje opmerken.

Volg Ruilare lange tijd. Aan huisnummer 14 (linkerkant) op de grond van de familie Van Hoecke, staat een houten BJB-kapelletje.

VAN HOECKE

In de voortuin van de familie Van Hoecke (vroeger familie Vercauteren), vinden we een BJB-kapelletje. Het herinnert aan het Wereldcongres van de jeugd waaraan deze voorloper van de KLJ deelnam in 1960. De tekst bij het Mariabeeld zegt het : O.L. Vrouw van Vlaanderen Bescherm de Jeugd B.J.B. Wereldkongres 1960.

Bijna een halve eeuw later, nam de oudste dochter van deze familie, Marijke Van Hoecke, deel aan de Wereldjongerendagen in Keulen (augustus 2005). Zo zie je maar hoe verleden en heden elkaar de hand kunnen reiken...

Om de fietstocht verder te zetten, keer je ruim 400 meter terug en sla je linksaf de "Ruilarewegel" in. Deze wegel bevindt zich aan uw linkerkant, aan huisnummer 37 aan de schuur met opschrift "Damhoeve". Deze wegel die voor auto's doodloopt, brengt jou naar een witte staakapel, midden de velden.

STAAKKAPEL RUILAREWEGEL

TUINWIJK

Neem het betonnen fietspadje dat links van het kapelletje de velden in slingert. Het brengt jou naar de Kallestraat.

Op het T-punt sla je rechtsaf en onmiddellijk weer links (Tuinwijk)

Voor huisnummer 28 staat een staakapel.

Rij verder de Tuinwijk uit en sla de Hoekskenstraat rechts in. Aan de verkeerslichten kan je veilig de drukke gewestweg oversteken en de kerk met kerkhof bezoeken. Aan de achterzijde van de kerk, nabij het urnenveld, is een Calvarie aangebracht.

CALVARIE ACHTERZIJDE KERK

Wie een ommetje wil maken, kan de Gewestweg een 600-tal meter naar rechts volgen (richting Gent en Lochristi) tot je aan de rechterkant op een splitsing de Zavelkapel bereikt.

ZAVELKAPEL

De Zavelkapel vinden we in de oostelijke hoek Zavel-Zevenekendorp. Op 21 februari 1819 deed pastoor Wauman een oproep voor een omhaling om een gekleed beeld te plaatsen op het altaar van Onze-Lieve-Vrouw in de kerk en ook om een kapel te plaatsen aan de dreef. De reactie was overweldigend: hij haalde meer dan een derde meer op dan nodig was. Later, in 1822, schonk de familie Scheiris nog een houten kapel om te plaatsen aan "de dreef" als de processie uitgang. De kapel werd herbouwd en voorzien van een mooi beeld in 1864. Boven de deur stond eenvoudig Ave Maria. In juni 1931 was de kapel herschilderd en hersteld op kosten van kerkbestuur en bureu.

De absolute voorrang die in onze cultuur in de jaren '60 werd gegeven aan het autoverkeer eiste deze kapel op en met de verbreding en recht-trekking van de weg moest het gebouwtje verdwijnen. Eigenaardig ge-noeg zijn het de vele slachtoffers van ditzelfde autoverkeer die uiteindelijk geleid hebben tot de heropbouw van deze kapel in 1978 en tot haar huidige functie.

Voor het model van de nieuwe kapel aan de Zavel inspireerde men zich op een verdwenen kapelletje iets verderop langs de steenweg.

Aan het begin van de Eikstraat, aan Lozen Boer, stond het kapelletje met boven de deur: Langs deze weg stel geen voet of zeg: Maria wees gegroet! Het kapelletje werd afgebroken bij de laatste verbreding van de weg. Deze stenen kapel was in 1924 gebouwd en gewijd op 10 december 1924 ter vervanging van een staakkapel, waarvan het beeld in de nieuwe kapel werd geplaatst.

Het model inspireerde de nieuwe kapel aan de Zavel, maar werd er groter uitge-voerd.

Door de groeiende toename van het autoverkeer werd de oude weg Antwerpen-Rijssel, die dwars door Zeveneken loopt, een echte dodenweg. Ook in Zeveneken vielen slachtoffers, bij het oversteken van de dorpsweg of door domme verkeersongelukken op een andere plaats of wijze. Onder-pastoor Andries telde tussen de "Doorgang" op Lokeren en de "Lozen Boer" aan de grens met Lochristi 254 verkeersdoden ter plaatse tussen 1950 en 1964, dus zonder de nog eens zovelen die later stierven. Ter nagedachtenis van al deze verkeersdoden werd de kapel herbouwd in "het jaar van het dorp" (1978) met stenen van de afgebroken kantschool uit de Hoekstraat, en ingewijd op 15 augustus 1978.

19. Bij de inwijding van de nieuwe kapel op de Zavel op 15 augustus 1978, met o.m. pater Andries, pastoor A. Lemmens, onderpastoor J. Meuleman, burgemeester J. De Schryver van Lochristi, K. Claeys (gemeen-teraadslid) en R. De Meyer. (Liber Memorialis, Kerkarchief Zeveneken)

In de kapel hangen de namenlijsten van de herdachte doden, nu al bijna 200: mensen die stierven bij auto-ongelukken tussen Doorgang en Lozen Boer en mensen van Zeveneken die elders omkwamen in een auto-ongeluk.

Het beeld van Onze-Lieve-Vrouw, nu "Onze-Lieve-Vrouw der Ledegouw" genoemd, is het oude beeld van 1864 uit de vroegere kapel en werd gerestaureerd door Albert Vispoel. In de kapel hangt ook ingekaderd een lijst van verdienstelijke mensen van Zeveneken en de leden van de dorps-raad, die het initiatief namen voor de herbouw van deze kapel.

(Bron : Albert Vervaeke, in Jaarboek XXXIX, Heemkundige kring de Oost-Burg v.z.w., 2002, pp. 171-178.)

Voor het vervolg van de fietstocht, neem je aan de lichten richting Lokeren. Even verderop (rechtover de Drongenstraat) staat een bakstenen kapel.

WIVINAKAPEL

Nu de "Zone 30" ingevoerd werd rond de scholen, zijn automobilisten verplicht om het centrum van Zeveneken op een iets rustiger tempo door te rijden.

Profiteer ervan om één van de vele kapelletjes die Zeveneken rijk is. Het loont de moeite zelfs even te parkeren en binnen te stappen.

De kapel is gewijd aan drie opmerkelijke vrouwen : H. Barbara, H. Wivina en H. Maria. Binnenin ontmoeten we echter enkel Wivina en Maria. Het beeld van de H. Barbara is gestolen. Wivina wordt aanbeden voor kroep, keel- en oogziekten.

Vroeger vond jaarlijks de "begankenis van de H. Wivina plaats". Het beeld werd vooraan in de kerk gezet en de hele namiddag aanbeden.

De kapel werd hersteld in 1997. Getuige daarvan de oorkonde die in de kapel hangt. Vrijwilligers onderhouden de kapel en openen en sluiten de deur dagelijks. De collectebus levert genoeg op om af en toe een mis op te dragen aan de gevers van de "Wivinakapel" zoals die in de volksmond wordt genoemd.

KAPEL TOEGEWIJD AAN
H. BARBARA, H. WIVINA
EN MARIA

Je volgt de Gewestweg gedurende meer dan 1,5 kilometer en slaat dan rechtsaf in de Doorgangstraat (rechtover Luxdal Natuursteen). Sla vervolgens de eerste straat rechts in (Nieuwpoortstraat). Aan de rechterkant in deze straat, passeer je de zogenaamde Kapelhoeve (nr. 37). De eigenaars bouwden een kapelletje aan de straatkant.

KAPELHOEVE

We bevinden ons in een uithoek van het dekenaat, op Lokers grondgebied. De Nieuwpoortstraat valt nog steeds onder de parochie Zeveneken. De familie Van Rijckegem liet de kapel bouwen op hun privégrond om een jarenlange traditie van een kapel in de straat voort te zetten, na het verdwijnen van de oude. Het werd gebouwd voor een bekomen genezing van een kin. Het was een constructie in de vorm van een driehoek onder pannendak, met beeld van *Onze-Lieve-Vrouw van Alle Genaden*. Dit kapelletje werd ingewijd op 6 augustus 1978.

(Bron : Albert Vervaet, in Jaarboek XXXIX, Heemkundige kring de Oost-Burg v.z.w., 2002, pp. 171-178.)

Rij verder in de Nieuwpoortstraat. Rechtover een oud huisje met huisnummer 98 staat een driehoekig kapelletje, een beetje scheefgezakt.

NIEUWPOORTSTRAAT

Dit kapelletje bevat een O.-L.-Vrouwebeeldje met kind Jezus. Ook dat staat in een privé-tuin, vlakbij de straatkant. De bejaarde eigenares woont aan de overzijde van de straat.

Vervolg de Nieuwpoortstraat.
 Laat de Nieuwe dreef links liggen en de Drongenstraat rechts liggen en blijf rechtdoor rijden tot je op grondgebied Zeveneken komt.
 Onmiddellijk na het bord "Zeveneken", sla je rechtsaf in een kasseibaantje dat even later overgaat in een grindwegje.
 Waar het grind naar links afbuigt, neem je het smalle betonnen fietspad rechtdoor.

BJB KERKWEG SINT-ELOOISTRAAT

De driehoekige vorm en het typische Mariabeeldje verraden de initiatiefnemers voor de bouw van dit kapelletje : de BJB. De Boerenjeugdbond was een jeugdbeweging die werd opgericht in 1927. Toen vonden de Boerenbond en de Boerinnenbond het nodig dat er naast de volwassenwerking voor land- en tuinbouwers ook een werking voor jonge boeren en boerinnen moest komen en zo werd de BJB (Boerenjeugdbond) geboren. De BJB-werking had de totale ontplooiing van land- en tuinbouwjongeren tot doel. In 1965 krijgt BJB een nieuwe naam: KLJ (=Katholieke Landelijke Jeugd). In onze streken vinden we verschillende kapelletjes die opgericht werden door de BJB.

Dit kapelletje werd gebouwd in "Oogstmaand 1953" en draagt het bekende opschrift : "Waar men gaat langs Vlaamsche wegghen, komt men u Maria, tegen."

(Bron : www.klj.be).

Sla aan het kapelletje linksaf zodat je opnieuw op de voor auto's toegankelijke weg komt.
 Links is een kapelletje ingebouwd in de hekstijl van huisnummer 55.
 Het brengt je over een brugje tot bij een driehoekig kapelletje.

HEKSTIJL VAN PETEGHEM

Sint-Elooistraat 55 te Zeveneken is het adres van de familie Van Peteghem. In de hekstijl is een nis met Mariabeeld en kaarsen. Het hek staat altijd open : hier is men welkom !

Volg de straat naar links (fietspad aan de overkant). Na enkele bochten zie je vlak voor het T-punt aan je rechterkant een witte staakkapel.

STAAKKAPEL SINT-ELOOISTRAAT

Deze pijlerkapel (of staakkapel) werd naar verluidt herbouwd rond 1987. Ze wordt nu onderhouden door Maria De Bock en de familie Vermeulen.

Pijlerkapel in de Sint-Elooistraat in 1968 (thans herbouwd).
 (foto Albert Vispoel, Zeveneken)

Neem het straatje vlak voor de staakkapel naar rechts (Hoogbastelare) en rij steeds rechtdoor, ook als auto's niet meer mogen, tot op Bastelare die je naar rechts volgt.
Na enkele minuten fietsten kom je aan een bakstenen kapel op de hoek met de Eikstraat.

EIKSTRAAT

Op vele plaatsen kunnen we het waarnemen : meimaand is Mariamaand. Ook in Zeveneken, aan de kapel op de hoek van Bastelare en de Eikstraat, wordt in mei wekelijks gebeden bij de wenende Maria : O.L. Vrouw van La Salette.

Enkele toevallige passanten die we aanspreken, graven in hun collectief geheugen vertellen ons dat de Gravin van Beervelde ooit de gewoonte had hier met de kinderwagen te komen wandelen en bidden.

In een publicatie van de Heemkundige kring lezen we dat deze kapel rond 1864 zou zijn gebouwd. Na renovatie, bekostigd door de familie Donnairs, sinds 1920 eigenaars, werd de kapel opnieuw plechtig ingezegend door kan. Reyntens, op 10 oktober 1982.

Tot de dag van vandaag is de kapel een plaats van verpozing voor wandelaars en fietsers.

(Bron : Albert Vervaet, in Jaarboek XXXIX, Heemkundige kring de Oost-Burg v.z.w., 2002, pp. 171-178.)

Om de fietstocht te vervolgen, moet je ruim 500 meter terugkeren, tot je bijna weer op het punt bent waar je op Bastelare bent gekomen.
Sla rechtsaf in de Voldersstraat.

Wanneer je de spoorweg bent overgestoken, neem je onmiddellijk de grindweg naar rechts, langs de spoorweg. Even verder buigt deze 90° naar links en brengt jou naar Beervelde. Op het T-punt sla je linksaf.

Aan je rechterkant, op de plaats waar de Heistraat op deze weg uitkomt (aan Taverne 't Barreveld), stond tot voor kort een oude Lindeboom met een kapelletje.

DE JAGER

Tussen De Hoek en het Dorp van Beervelde ligt de wijk "De Jager". Op het centraal pleintje aan de Toleindestraat, groeide van oudsher een knotlinde. Een kapelletje met een Mariabeeld aan haar stam was voor vele generaties een vertrouwd beeld.

Vlakbij was een herberg met uithangbord : "In de Jaeger". Deze herberg bevond zich aan het huidige huisnummer 156. Toen in 1927 Nathalie Van Kerckvoorde - moeder van Martha en Rudolf Bracke - als uitbaatster van dit café stierf, werd deze activiteit stopgezet.

Rond 1985 bestelde toenmalig pastoor-deken Manu Verhulst een nieuw Mariabeeld bij kunstenaar en keramieker Paul De Bruyne uit Gent, dezelfde persoon die het kruisbeeld op de calvarie van Beervelde maakte.

Voor Beervelde in 1921 een zelfstandige gemeente werd, beschouwde men deze linde eeuwenlang als grenspaal tussen Kalken in het Zuiden en Destelbergen in het Noorden.

Later bestond de gewoonte dat bij een begrafenis de lijkstoet die van De Hoek naar de kerk ging, hier even halt hield voor een kort gebed.

Wegens de grote riolerings- en wegenwerken in de Toleindestraat, werd de oude knotlinde op vrijdag 12 mei II. afgezaagd. De buurvrouw, Maria De Jaeger, die sinds 1972 instaat voor het toezicht en onderhoud van het kapelletje, moest het met lede ogen aanzien.

Meteen schoof deze eeuwenoude knotlinde definitief de geschiedenis in.

Maar... het kapelletje en het beeld zijn voorlopig veilig in bewaring bij deze buurvrouw. De buurtbewoners en zijzelf hopen dat het in de toekomst opnieuw zijn plaatsje op het pleintje kan innemen...

Rij verder in de Toleindestraat.
Let op het huis op de hoek met de Hanselaarstraat aan je rechterkant.
In de gevel is een kapelletje ingebouwd.

DE HOEK

Op de wijk "De Hoek", meer bepaald op de hoek van de Hanselaarstraat en de Toleindestraat, stond dit oude huis waarvan we hier een foto afdrucken. Langs de westgevel gaven twee deuren respectievelijk toegang tot een café en een kruidenierswinkel. Op een witte boord, dwars over de gevel, vertellen de in het zwart geschilderde letters ons het volgende over de eigenaars van destijds : "A. Rijckbosch-Estaminet-Handelaar". In de topgevel prijkte rechts van een zolderraam een Mariabeeld in een kleine nis. In 1942 werd dit huis afgebroken en maakte zo plaats voor een nieuw imposant huis. Aan de noordkant werd een nis voorzien voor een groter en nieuw beeld van O.-L.-Vrouw van Lourdes (Toleindestraat 224). Vroeger was het de gewoonte dat bij een begrafenis de lijkstoet komende van Cootveld of Hanselaarstraat, hier even halt hield voor een kort gebed.

Je blijft nog even de Toleindestraat volgen tot aan het grensbord van de gemeente Lokeren.
Aan dit bord sla je rechtsaf in een betonnen fietspad. Waar het beton eindigt, volg je nog even de aardeweg rechtdoor. Dit brengt jou naar het kapelletje op Cootveld.

COOTVELD

Op de wijk Cootveld in Beervelde - ter hoogte van het huidige huisnummer 10 - woonde in de 19e eeuw het echtpaar Bernard Van Driessche - Marie Niegens.

In 1861 lieten ze een kapel bouwen en zorgde ze voor een beeld van O.-L.-Vrouw van Altijddurende bijstand. Daar onze streken in deze eeuw geteisterd werden door besmettelijke ziekten zoals pest, cholera en tyfus, o.a. op Raveschoot, was er een sterke devotie voor verschillende geneesheiligen. Daarom koos men ervoor om in de achtergevel van deze kapel de H. Rochus in te metselen (zie foto 2).

Marietje Bontinck, echtgenote van Achiël Van Mosselvelde nam in het jaar 1900 de zorg voor deze kapel op zich. Na bijna een halve eeuw nam de familie Cyriel Van Overmeire - Martha van Mosselvelde die taak in 1948 over.

Tenslotte kwamen in december 1954 Arsène Van de Sompel en zijn echtgenote Denise Depouillon zich hier vestigen. Tot de dag van vandaag staan zij in voor het toezicht en onderhoud van deze kapel.

KAPEL COOTVELD

ACHTERZIJDE
MET BEELD VAN H. ROCHUS

Vervolg je weg naar rechts en sla vervolgens vlak voor de brug over de E17 rechtsaf.

Op de helling van de volgende brug rij je rechtdoor en hou je de E17 dus aan je linkerkant. Na de afdaling buigt de weg naar rechts, waar je links "Raverschoot" neemt. Deze weg brengt jou vanzelf naar een grote baan.

Steek voorzichtig over.

Rij even naar links en sla onmiddellijk weer rechtsaf in de Magretstraat.

MAGRETSTRAAT

Automobilisten die het Vlaamse land doorkruisen, kennen Beervelde als "afrit 11" op de E17. Maar wie de wegen en paadjes van dit dorp verkent, belandt al gauw in een andere wereld. Vandaag verdwalen we even in de wijk "Klein Gent". De snelweg snijdt de wijk meedogenloos in twee stukken. In de Magretstraat houden we halt bij een verzorgd en relatief nieuw ogend kapelletje. Het staat op privé-eigendom van de familie Valcke (huisnr.20). Het werd gebouwd in 1870 in opdracht van Casimir Valcke, de grootvader van de huidige eigenares Julia. Zij vertelt over een onbekende epidemie die vooral slachtoffers eiste onder de jeugdige bevolking van de buurt. Met giften metste Adolf Bracke de kapel op de grond van Mr. Valcke. De gegevens in de nok verwijzen daarnaar : "1870 AB". In Julia's woonkamer hangt een prachtig schilderij van deze oorspronkelijk witte kapel (zie foto).

Het Mariabeeld met Christus, wereldbol en kruis is afkomstig uit de kerk van de Minderbroeders op de Houtlei in Gent.

Meer dan 100 jaar later, was de kapel toe aan een grondige opknapbeurt. Julia ging te rade bij verschillende mensen en uiteindelijk herstelde de gemeente de kapel. Ze werd helemaal heropgebouwd met de oude materialen : de opgepoetste bakstenen, beelden enz. Op 14 mei 1989 werd de nieuwe kapel door toenmalig pastoor Manu Verhulst heringewijd. Elke zondag is de kapel open voor een bezoekje of gebed.

Rij verder in de Magretstraat.

Aan het T-punt sla je linksaf.

Op de brug ga je naar links, over de E17.

Op het T-Punt naar rechts.

Op het volgende kruispunt hangt een kapelletje aan een boom.

KLEIN GENT

Een kruispunt of pleintje is vaak de plaats waar een kapelletje wordt aangetroffen. Zo ook in de wijk Klein Gent te Beervelde. Deze wijk wordt in twee gescheurd door de E17. Om dit kapelletje te vinden, moeten we het stukje Beervelde gaan zoeken dat "achter de snelweg" ligt, op de plaats waar de Zevestraat, Breestraat, Vossestraat en Klein Gent samenkomen. Aan een enorme boom hangt het kleine kapelletje. Jarenlang was het eigendom van de familie Willems die instond voor het onderhoud. Intussen is de familie van deze wijk verdwenen, maar het kapelletje is er nog steeds.

We keren op onze stappen terug en nemen dezelfde brug over de E17. Eens de E17 weer over, sla je linksaf en vervolgens rechts. Neem de tweede straat links, de Zijstraat. (De Ertbuerhoek laat je dus eerst links liggen). Deze Zijstraat brengt jou naar de Brandstraat die je volgt naar rechts. Je komt op een driehoekig pleintje met een Calvarie met een beeld van kunstenaar Paul De Bruyne.

CALVARIE BEERVELDE

Rij rechtdoor de Kloosterstraat in. Aan de rechterkant kom je aan de vrije basisschool "De Sprankel". Op de speelplaats hangt een kapelletje in een boom. Je kan dit zien vanaf het groene hek (aan de dierenarts op huisnummer 33a).

SCHOOLKAPEL

Op de speelplaats van de lagere school "De Sprankel", hangt een sober kapelletje met O.-L.-Vrouw aan een boomstam. Het vervangt een vroeger groot beeld van O.-L.-Vrouw dat enkele meters verderop stond, maar reeds verscheiden jaren verdwenen is en nu bewaard wordt op de zolder van de pastorie.

Het was de vorige directeur die zelf het initiatief genomen heeft om een kapelletje op te hangen.

Rij verder in de Kloosterstraat tot aan het kerkhof. Dit bevindt zich aan de linkerkant. Vlak voor de gemeentelijke basisschool fiets je het kerkhof op en steekt het helemaal over, voorbij de kerkdeur, tot je Beervelde-Dorp bereikt. Ga in het dorp van Beervelde naar links. Verderop verandert de straat van naam en wordt Haanhoutstraat. Je blijft rechtdoor rijden. Na ongeveer 2 kilometer bereik je aan je rechterkant een brievenbus met nr. 86 en een wit kapelletje.

HAANHOUTSTRAAT

Op initiatief van de toenmalige onderpastoor E.H. Robert Blommaert - in samenwerking met KWB - werd een locatie gevonden voor het optrekken van een kapelletje aan het begin van de toegangsdreef "Hof ter Leischoot" van de familie Thienpont in de Haanhoutstraat te Beervelde. In een minimum van tijd werd een ontwerp getekend door Petrus De Groote. Zijn broer Achiel nam de leiding over een groep medewerkers bij het construeren en gieten van de achterwand en de twee opstaande betonelementen. Een week later kon Georges Bracke het voetstuk metselen en werden alle delen tot een mooi symbolisch geheel gecombineerd.

Na een paar verfbeurten en het plaatsen van een passend beeld achter een glasraam werd het ingewijd op 30 mei 1960.

Momenteel behoort het toe aan de familie Antoine Cocquyt-De Vlieger die tevens bereidwillig instaat voor een zorgvuldig onderhoud.

Voor het vervolg van de route, keer je 500 meter terug en sla je linksaf in de Pensionaatstraat.

Deze brengt jou naar Lochristi, meer bepaald de wijk Lo-Bos, waar je linksaf slaat en onmiddellijk daarna meedraait naar rechts.

Rond puntje rechtdoor.

T-Punt links.

LOBOS

Hoe de bisschoppen van Gent er toe kwamen een kapel te bouwen in Lobos.

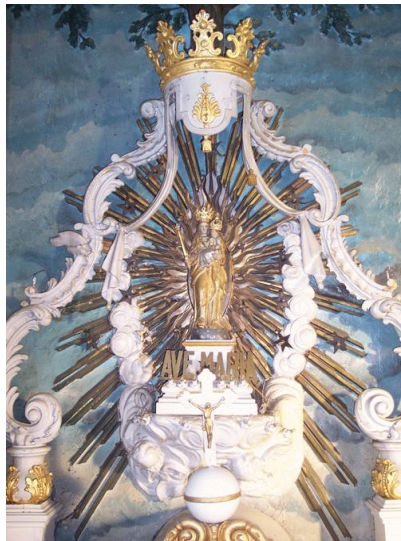
In de loop van de zestiende eeuw werd West-Europa grondig verdeeld door de godsdienstoorlogen. De kritiek van Luther en Calvijn op de kerk drong ook door in Vlaanderen. Spilfiguur was Guido De Brès, die in 1559 de calvinistische predikant werd van de gemeente van Doornik. Hij was een van de raadsmanen van Willem van Oranje. In 1567 werd hij met andere protestanten te Valenciennes als ketter geëxecuteerd. Dat gebeurde in de golf van repressie die volgde op de beeldenstorm. De radicale groepen binnen het protestantisme vluchtten naar Engeland en Oost-Friesland, waar ze zich verenigden als de geuzen. In 1572 slaagden de watergeuzen erin om de vestingstad Den Briel in de monding van de Maas in te nemen. Dat was de aanzet van een campagne onder leiding van Willem van Oranje tegen het Spaanse bestuur. De Nederlanden onttrokken zich aan het gezag van Filips II. De calvinisten begonnen nu op hun beurt de katholieken te vervolgen. In de periode 1578 tot 1584 ontstond er in Gent een calvinistische stadsrepubliek die ook het gezag uitoefende over Lochristi. Gent was in die periode een van de belangrijkste gereformeerde steden van West-Europa.

Wanneer Willem van Oranje in 1584 vermoord wordt verliest de opstand zijn leider en kan de bekwame Spaanse generaal Alexander Farnese beginnen met het heroveren van de Nederlanden. Het gebied ten zuiden van de grote rivieren wordt in snel tempo veroverd, maar wanneer de Engelse en Hollandse vloot de Spaanse armada verslaat, stopt de Spaanse verovering. Met de inname van Oostende in 1604 wordt de grens tussen noord en zuid min of meer vastgelegd.

Naarmate de Spanjaarden de zuidelijke Nederlanden stad na stad heroverden, werden de vele Mariabeeldjes, die bij het naderen van de beeldenstormers verstopt werden, terug boven gehaald en teruggeplaatst op de altaren en in de kapelletjes. Soms gaf dat aanleiding tot een opbloei van de verering en werden de kleine houten kapelletjes, die opgehangen waren aan de stam van een imposante eik of linde, vervangen door echte gemetste kapellen met alles erop en eraan. In de eerste helft van de 17de eeuw ontstaan bloeiende Mariaheiligdommen in Scherpenheuvel, Jezus-Eik, Steenbergen, Echt, Kevelaar en dus ook in Lobos. Ze vormen achter de militaire linies een soort geestelijke wal die het katholieke zuiden tegen het calvinistische noorden moet beschermen. Zowel wereldlijke

als religieuze leiders doen er alles aan om deze bedevaartplaatsen te laten uitbloeien.

We mogen aannemen dat de hofkapelaan Triest nauw betrokken was bij de plannen rond Scherpenheuvel. Hoewel er geen directe aanwijzingen zijn, mogen we veronderstellen dat hij ook de inspirator was achter de bouw van de kapel van Lobos. Lobos maakte toen deel uit van het bisschoppelijk kasteel Rozelare te Lochristi, een geliefd buitenverblijf van menig bisschop. De toenmalige bisschop, Pieter Damant, was een man die weinig initiatieven nam. Toen de aartshertog Albrecht bij voorbeeld in 1596 Hulst op de Geuzen heroverde, moest hij aandringen vooraleer de bisschop er een pastoor benoemde en de kerk opnieuw inwijdde. De meeste initiatieven, ten tijde van Pieter Damant, kwamen er onder invloed van de wereldlijke overheid of van Antoon Triest. Het is onder zijn episcopaat (1623-1657) dat de kapel werd voltooid, dat er een kapelanij werd opgericht en dat er een ommegang werd gebouwd en een broederschap opgericht ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van de zeven weeën.

Vervolg je weg rechtdoor, steek de Bosdreef over en rij in de Rozelaredreef. Blijf de Rozelaredreef volgen, ook aan het kasteel. Op het einde van de Rozelaredreef sla je rechtsaf. Even verder zie je aan je rechterkant de Nieuwstraat. Rechtover deze Nieuwstraat, aan het clubhuis 't Kasseitje, staat een houten kapelletje.

KASSEITJE

Het grondig gerestaureerde kapelletje is oorspronkelijk afkomstig van de kruisweg rond de kapel van Lobos. Oud-burgemeester en erevoorzitter van het wijkcomité 't Kasseitje, heeft dit aan deze wijk bezorgd. Dat gebeurde op het einde van de jaren 1980.

Twee jaar geleden werd het houten clubhuis vergroot en de parking heraangelegd. Bij die gelegenheid werd ook het kapelletje onder handen genomen en een nieuwe bank geplaatst.

Het wijkcomité, onder leiding van voorzitter Stevens, staat in voor het onderhoud.

Vlak naast het terrein van het clubhuis (aan de gele verlichtingspaal), neem je een kort en smal betonnen fietspad. Steek vervolgens de Kasteeldreef over en rij rechtdoor in de Dekenijstraat.

Blijf deze straat volgen tot aan het tuincentrum AVEVE. Daar sla je linksaf richting kerk.

Wie echter rechtdoor rijdt, kan een bezoekje brengen aan het nieuwe kerkhof (volg de wegwijzers). Dit is een extra afstand van een halve kilometer.

Als je de Dekenijstraat volgt richting Kerk, passeer je het oude Kerkhof aan je rechterkant (oprit voorbij de politie).

Aan de kerk is het de moeite om de tuin in te wandelen. Helemaal achteraan is een oud kruisbeeld in de tuinmuur te vinden. Wie de kerk-

KRUISBEELD NIEUW
KERKHOF LOCHRISTI

OUD KERKHOF
LOCHRISTI

KRUISBEELD TUINMUUR
KERK VAN LOCHRISTI

Volg de drukke weg door het centrum van Lochristi naar rechts (Dorp-Oost) tot aan de Aldi-winkel. Daar steek je over en sla je de Hoekskenstraat in. Het fietspad vind je aan de linkerkant van de weg. Blijf rechtdoor rijden tot je aan je linkerkant, in het midden van de zijstraat, de Sint-Antoniuskapel bereikt. Sla deze Dorpsstraat links in.

SINT-ANTONIUSKAPEL DORPSSTRAAT

Je kan er niet naast kijken : de kapel ter ere van H. Antonius staat als het ware op een eilandje tussen drie rijstroken.

De bakstenen vermelden het bouwjaar 1870. In die tijd was de Dorpsstraat slechts één rijstrook breed en stond het kapelletje dus aan de kant van de weg. Bij het verbreden liet men de kapel ongemoeid, maar werd een tweede rijstrook aan de andere kant aangelegd.

Het zitbankje is verdwenen, maar nog steeds wordt het kapelletje bezocht, door toevallige passanten, of door mensen die op zoek zijn naar verloren voorwerpen. Want daarvoor wordt deze heilige aanbeden. In de kapel staan twee Antoniusbeeldjes en één O.-L.-Vrouwebeeldje.

Mevr. Maria De Clercq en echtgenoot Wilfried verzorgen en onderhouden de kapel met dezelfde toewijding als vroeger haar moeder deed. Tweemaal per week worden kaarsjes aangestoken en de offerblok brengt voldoende op om maandelijks een intentie te richten aan de weldoeners van de kapel in de Dorpsstraat.

Volg de Dorpsstraat steeds rechtdoor, ook aan het drukke kruispunt met de Koning Albertlaan.

Even verder draai je links mee rond café Sebastiaan en neem je even verder de straat rechts, rechtover Naai- en strijkatelier van het OCMW Lochristi. Deze straat draagt de naam "Kappelleken".

Blijf even verder "Kappelleken" naar rechts volgen.

Even verder zie je aan de linkerkant een kapelletje ingebouwd in een tuinmuur (rechtover de Tulpenlaan).

TULPENLAAN

Vele straten in Vlaanderen verwijzen naar een of ander religieus gebouw of gegeven. Zo kent bijna elke gemeente wel een Kerkstraat.

In Lochristi is er een straat die de naam "Kappelleke" draagt.

Het grijs kapelletje, begroeid met klimop en met een witte houten deur is echter niet de reden van deze straatnaam. Dat ontdekken we bij het volgende kapelletje.

Dit kapelletje maakt deel uit van een tuinmuur die de achterzijde van het kasteeltje op Dorp-West 148, afzoomt.

Door het traliewerk heen kan je de deur openen. Binnenin staat een Mariabeeld.

Blijf "Kappelleken" volgen tot het rond punt. Aan de linkerkant, op het rond punt, staat een houten kapelletje dat zijn naam gaf aan deze

KAPELLEKEN

Zoveel is duidelijk: op het Kappelleken staat het kappelleken nog altijd in het midden. Niet letterlijk, want met het aanleggen van het rond punt moest het kappelleken wat aan de kant. Maar in het hart van de buurtbewoners staat het centraal. Bij dat kappelleken kunnen ze hun lief en leed kwijt. In de onmiddellijke omgeving ervan zetten ze elk jaar opnieuw begin oktober een feesttent op om kermis te vieren. Een eucharistieviering en allerlei activiteiten voor jong en oud zorgen voor het versterken van de vriendschapsbanden tussen de bewoners van de wijk. In 2005 voor de zestigste keer.

Tijdens de eucharistieviering op zondag 8 oktober, verwoordde voorzitter Rita Welvaert het als volgt: "Wij zijn hier vandaag bij elkaar om het zestigjarige bestaan te vieren van het Feestcomité Kappelleken, maar ook om rust en stilte te vinden in ons gebed voor onze overleden familie, vrienden, burens. Wij zijn blij dat zo velen van jullie dat samen willen meevieren. Zestig jaar 'Kappelleken' laten we niet zomaar voorbijgaan. Daarom deze dank- en jubileumviering. Wij willen de Heer dank zeggen voor al het goede dat wij al die jaren mochten ervaren en uitbrengen. Maar wij zeggen ook dank aan de mensen die zestig jaar geleden deze vereniging in het leven riepen. Wij zijn blij dat wij op hun grondvesten verder kunnen werken in onze wijk."

De fietsroute gaat op het rond punt naar rechts in de Hijftestraat. Volg de Hijftestraat en laat de Boekweitlaan en Bijlokelaan rechts liggen.

De volgende straat schuin rechts begint met een stukje kassei (tussen huisnummers 86 en 96).

Aan de enorme beukelaar op deze splitsing, hangt een klein kapelletje.

HIJFTESTRAAT

Tussen huisnummer 86 en 96, tegen de dikke stam van een beukelaar en verscholen tussen zijn zware takken vinden we een fraai kapelletje met Mariabeeldje.

Het zou minstens 60 jaar oud zijn. Vroeger, toen er nog processies werden gehouden, plaatste men hier een noodaltaar en kwam men er bidden, zingen en de zegen ontvangen.

Neem het straatje met kasseistrookje, richting huisnummer 88.

Na de serres aan je rechterkant, sla je rechtsaf in de grindweg die je langs de serres leidt.

Voorbij de serres gaat het grind over in gras en versmalt. Je komt uit op een weg rechtover huisnummer 170.

Schuin rechts voor jou, vlakbij de brievenbus met huisnummer 168, staat een kapelletje in de haag gegroeid.

KONING ALBERTLAAN

Dit kleine kapelletje is er gekomen in de meimaand van 1961. Oorspronkelijk hing het aan een grote boom op de hoek van de Bunder, maar het werd in 1975 verplaatst.

Volg de weg naar links tot je terug aan de kerk van Hijfte komt.

Maar de tocht is nog niet helemaal ten einde.
Want 700 meter verderop staat nog één kapelletje.
Sla aan de kerk even linksaf. Aan het kruisbeeld (foto) ga je naar rechts in de Rostijnestraat. Aan de rechterkant, aan huisnummer 22 staat een bakstenen kapel met groen geschilderd traliewerk.

KRUISBEELD HIJFTECENTER

KAPEL ROSTIJNESTRAAT

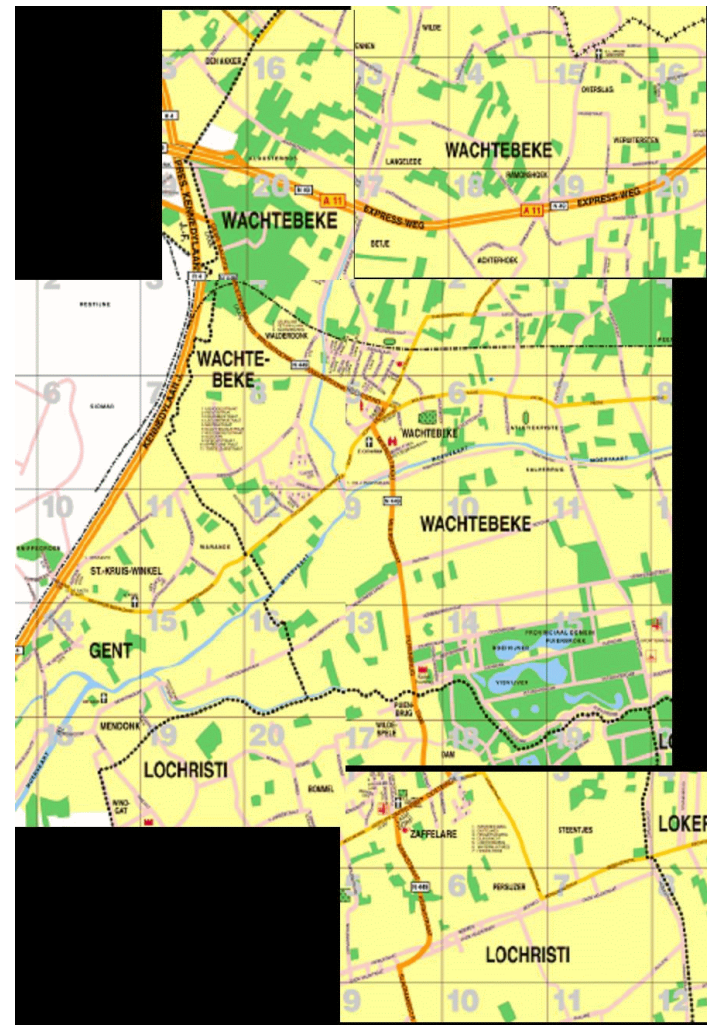
ROSTIJNESTRAAT

Deze kapel is gebouwd in de jaren 1700. Het huis werd toen en wordt nog steeds bewoond door de familie Naudts. De man was naar een oorlog moeten vertrekken, en had beloofd, als hij mocht terugkeren naar huis, hij een kapel zou bouwen. Bij thuiskomst hield hij woord en liet deze kapel optrekken. In de loop van de jaren is deze kapel eens zwaar beschadigd geweest door een boomezel (malejan) en terug hersteld.

Tocht 2 : Wachtebeke - Overslag - Zaffelare - Wachtebeke

Vertrek en aankomst : Kerk van Wachtebeke (Dorp).

Afstand : +/- 42 km

Aan de kerk van Wachtebeke bemerk je meteen al een aantal bezienswaardigheden.

KRUIS KERK WACHTEBEKE

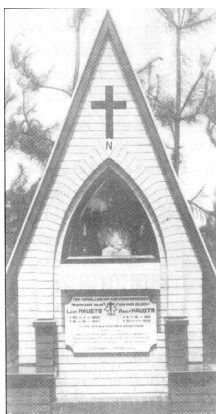
GEBROEDERS NAUDTS

De Gebroeders Naudtslaan in Wachtebeke is één van de drukst bereden straten van deze gemeente. Het vormt de verbinding tussen Wachtebeke Centrum en Zelzate. Wie de Kennedylaan of de Expressweg wil nemen, rijdt meestal via deze pittoreske, bosrijke laan. En aan de drukte van het verkeer (auto's én fietsers) kan men het uur van de ploegwissels in het nabijgelegen staalbedrijf Sidmar aanduiden.

Op de plaats waar de straat een haakse bocht naar links maakt, is er een kleinere weg rechtdoor en aan het begin daarvan stond jarenlang een kleine veldkapel (zie foto).

Het was toegewijd aan Maria van het Maquis, maar vooral aan Leon en Adolf Naudts.

Het verhaal begint tijdens de tweede Wereldoorlog. Een Engels vliegtuig moest een noodlanding maken tussen Wachtebeke en Zelzate : het was geraakt door afweergeschut en er was brand ontstaan. Tijdens de oorlog was er in Wachtebeke een verzet gevormd tegen de buitenlandse bezetter. De leden waren meestal ondergedoken mannen, die anders naar Duitsland moesten gaan werken. Zo was ook Adolf Naudts, toen 25 jaar, ondergedoken bij zijn 10 jaar oudere broer Leon. Zij hielpen de gewonde Engelse bemanning uit het brandende vliegtuig. Dat is hun fataal geworden.

Want op een of andere manier was de gestapo hun namen te weten gekomen. Op 22 juli 1944 werden ze opgepakt in het fabriekje van Leon. Vanaf dan zijn de broers een echte lijdensweg begonnen. Door het getuigenis van een medegevangene kennen we de details van hun fatale reis. Na een gevangenschap in Gent werden ze op 1 september op een transport gezet richting Duitsland. Na maanden van ontbering, ziekte en uit-hongering overleed Leon op 15 december 1944 in het concentratiekamp van Neuengamme. Zijn broer Adolf stierf een maand later op 20 januari 1945. Al die tijd bleven ze hoopvol en putten ze kracht uit hun samenzijn. Het was hun vurige wens om bij behouden thuiskomst een Mariakapel op te richten.

Hoewel de broers in Duitsland stierven, werd de kapel toch gebouwd. Vlakbij de plaats waar ze werden opgepakt, halfweg tussen hun geboortehuis (vlakbij de spoorweg in de huidige G.Naudtslaan) en het fabriekje van Leon (vlakbij de huidige verkeerswissel). Het werd ingewijd op 7 juli 1946.

Door de aanleg van de Expressweg en de verkeerswissel, werd de weg waar het kapelletje stond, afgesneden. Omdat er nog weinig mensen passeren, werd besloten om het gedenkteken te verplaatsen naar het centrum van de gemeente, op het huidige marktplein. Dat dit kapelletje verdween en plaats maakte voor een gedenksteen (zie foto) zal niet de bedoeling van Leon en Adolf geweest zijn, daar zij enkel een verering van Maria op het oog hadden uit dankbaarheid voor het behoud van hun leven. De gedenkplaat van het oorspronkelijke kapelletje bleef behouden, zodat de tekst verkeerdelijk aanduidt "gebouwd vlakbij de plaats waar ze werden opgepakt". Dit gold wel voor het veldkapelletje. Op 21 juli 1982 werd de gedenksteen plechtig onthuld.

Lang heeft de gedenksteen er niet gestaan. Sinds enkele jaren schiet enkel de gedenkplaat nog over, die werd bijgezet aan het monument van de gesneuvelde, aan de kerk van Wachtebeke (zie foto).

(Bron : Artikel van P. Hesters "De gebroeders Naudts" in Tijdschrift van de Heemkundige Kring "Oud Wachtebeke", jg 9, 1982, nr.2, p. 8-9; nr. 3, p.3-6; nr. 4, p.3-6; jg.10, 1983, nr. 1, p.2-3.)

Verlaat het kerkplein in oostelijke richting (rechts als je met de rug naar de kerk staat). Aan "Uw warme bakker" (patisserie Leon) rij je recht-door.

Bij de splitsing (met pijlen naar Moerbeke en Zelzate), zie je aan je rechterkant de gebouwen van het voormalig "Rusthuis De Mey" met

DE MEY

Je bent nu in de Godshuisstraat. De straatnaam verwijst naar de instelling, gebouwd in opdracht van en met de erfenis van "de kinderen De Mey". Joannes Carolus De Mey en zijn zus Francisca Antonia waren beiden ongehuwd en schatrijk. Joannes werd geboren in 1780, Francisca in 1789 en woonden tot hun dood in het ouderlijke huis in Wachtebekedorp (nu Dorp 31, eigendom van het klooster).

Francisca Antonia De Mey was een vrome vrouw en vroeg in 1841 aan het gemeentebestuur de toelating om een stenen kapel op te richten op de straat "aan de Dries". Dit was de Hospicestraat, nu Godshuisstraat.

De familie De Mey bezat daar een huis en gronden.

Juffrouw De Mey kreeg toelating want volgens de gemeenteraad betekende deze kapel een "embellissement" (verfraaiing) van de gemeente.

Na hun dood (respectievelijk in 1858 en 1849) schonken broer en zus De Mey hun erfenis ten voordele van de inrichting van een ouderlingentehuis voor armen, in hun huis aan De Dries (waar het huidige OCMW met bijhorend rusthuis De Mey en serviceflats zich bevinden).

Het had echter nog heel wat voeten in de aarde en de bouw van een compleet nieuw godshuis met landbouwonderneming alvorens de eerste "kostgangers" er onderdak vonden in 1863.

In hun testament lieten Dhr. en Juffrouw De Mey nog vele andere bepalingen en wensen noteren. Eén van die zaken ging over de kapel. "De bestaande kapel moet eeuwigdurend worden onderhouden; elke zaterdag

moeten er 2 roetkaarsen in de lantaarns ontstoken worden, als geen anderen kaarsen laten branden."

De oude kapel werd later vervangen door een recentere kapel die tot op de dag vandaag een bezoekje waard is.

(Bron : A. VERVAET, Sociale hulpverlening van de gemeente Wachtebeke 1830-1925, in Jaarboek Heemkundige Kring "Oud-Wachtebeke", 1990, pp.128-140.)

Vervolg je weg rechtdoor (dus richting Moerbeke).

Even voorbij het Q8 tankstation staat in de hoek van de tuin van huisnummer 12 (linkerkant) een kapelletje vlak achter de haag.

VAN DEN HENDE - MOLENHOEK

Molenhoek 12 in Wachtebeke. Sinds mensenheugenis woont hier de familie Van den Henden. De moeder van de huidige bewoner Stefaan, liet een bakstenen kapelletje bouwen. Ze deed dat uit dankbaarheid voor de genezing van haar doodziek zoontje Hugo (broer van Stefaan).

Op de foto staat een andere broer. Hij werd genomen rond 1935. Op de achtergrond staat het oude huisje dat naderhand werd afgebroken en vervangen door een nieuwe woning.

Toen een deel van de voortuin onteigend werd, moest het kapelletje enkele meters achteruit. Vandaag staat een nieuw kapelletje verscholen achter de haag, maar het wordt nog steeds met veel zorg omringd.

Vervolg je weg in dezelfde richting tot je links de Molenstraat opmerkt. Aan de rechterkant kan je het kerkhof oprijden.

KERKHOF WACHTEBEKE

Sla de Molenstraat in. Op het einde sla je linksaf en onmiddellijk weer rechts (Parklaan).
T-punt rechts (Rozenlaan).
De straat buigt 90° naar links en gaat over in de Dahlialaan.
Volg deze laan tot een T-punt. Ga naar links.
Neem de eerste straat rechts (Bloemenweg) en blijf rechtdoor rijden tot aan de glascontainers.
Je slaat rechtsaf (Lelielaan), zodat de waterloop aan je linkerkant loopt. Dit riviertje draagt de naam "Langelede".
Steek de spoorweg over en vervolg je weg via het betonbaantje.
Wanneer dit autovrije wegje op een grotere weg uitkomt, zie je een kapelletje staan.

LANGELEDE

Net op die splitsing staat een Mariakapelletje, een beetje verscholen tussen wat cypressen en glasbollen, maar fijn verzorgd met een bloemenperkje. Na wat snuisteren in documenten van de plaatselijke Heemkundige Kring, ontdekken we dat het gebouwd en ingehuldigd werd in 1948. De toenmalige pastoor Perqui zorgde voor een Mariabeeldje dat na een diefstal werd vervangen door een nieuw exemplaar.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwamen mensen hier bidden voor de gedeporteerden van de wijk. Toen was het huidige bakstenen kapelletje nog niet gebouwd. Wel hing er een kapelletje aan een ijzeren paal. Het was Mevr. Irma Van Assel die na de oorlog het initiatief genomen heeft voor een nieuw kapelletje. Het kon gebouwd worden met de opbrengst van een geldinzameling in de buurt.

(Bron : Artikel van P. Waeytens "Kapelletjes te Wachtebeke" in Tijdschrift van de Heemkundige Kring "Oud Wachtebeke", jg 10, 1983, nr.4, p. 51-52.

Vervolg je weg rechtdoor, verder langs de Langelede. Je rijdt onder een brug en verder rechtdoor. Na 1,5 km vanaf de brug, sla je rechtsaf in de "Wilde straat". Je volgt dus de pijl "Grenspad".

Deze weg slingert zich door akkers, velden en bossen. Na enkele kilometers kom je op een T-punt waar je rechtsaf slaat (je volgt dus opnieuw de pijl "Grenspad").

Aan het volgende T-punt sla je linksaf in de straat "Overslag". Vijftig meter verder draai je rechts en onmiddellijk links het kerkplein op.

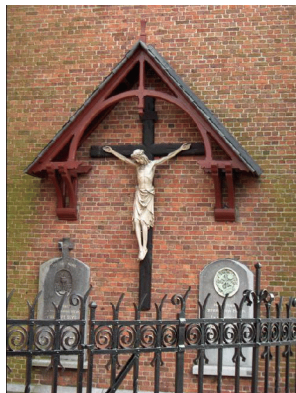
KERK VAN OVERSLAG

Het loont de moeite de fiets even te parkeren en rond de kerk van Overslag te wandelen.

Je kan beginnen bij het kruisbeeld op de kerkmuur links van het portaal. Terwijl je verder op het kerkhof rond de kerk wandelt, bemerkt je de staties van de ommeegang. Op de achterzijde van de kerk is een calvarie aangebracht. Hij is weliswaar aan renovatie toe, maar blijft toch indrukwekkend. In de hoek van het kerkhof kan je even stilstaan bij de "Grot van Lourdes".

KERK OVERSLAG

KRUIS

CALVARIE

GROT

In de zuidoostelijke hoek van het kerkhof van Overslag staat de 'Grot van Lourdes'. Ze werd gebouwd in het jaar 1925, dankzij de idee en de inzet van de E.H. De Buyst, de toenmalige pastoor van Overslag. In 1925 spraken over 'de rots ter ere van O.-L.-Vrouw Onbevlekt Ontvangen', en ze was bedoeld ter verfraaiing van dit hoekje van het kerkhof. Het bood aan die mensen van de parochie die behoefte hadden aan wat troost en bijstand, een vroom en rustig plekje. Het besluit om een 'rots' te bouwen werd genomen op 1 oktober 1924 tijdens de zitting van de kerkraad. De kosten zouden gedragen worden door de parochie. Tijdens vele geldinzamelingen gaf ieder 'naar draagkracht en vermogen'. Op 7 juli 1925 begon de bouw, en op zaterdag 22 augustus 1925 was het werk af.

"De grot werd plechtig ingehuldigd op zondag 30 augustus 1925 door Z.E.H.Deken Van Den Abeelle van 'Lochristy'. De plechtigheden begonnen met een namiddagfeest met lof om 14 uur gevolgd door een optocht van alle vereniging, een praalwagen van O.-L.-Vrouw van Lourdes, en de geestelijke en burgerlijke overheden. De optocht ging via de pastorij en 't Belgisch en Hollandsch dorp 'al over den Kaaidijk' naar de Rots. Om halfzeven begon het avondfeest, weer met een rondgang van alle verenigingen ditmaal met brandende kaarsen en lantarens tot aan 'de rots' waar een verering volgde met gebed en gezond,...' waarna ieder kalm en onder de indruk huiswaarts ging'..." (bron: verslag door G. Vermeulen, 12/9/25)

Op 8 september 2002, op het parochiepatroonsfeest 'Maria Geboorte' werd de grot naast de kerk speciaal in de belangstelling gezet. Verschillende parochiegroepen werkten mee aan een fijn verzorgde viering. Na de mis ging het in processie naar de grot.

De slotwoorden van de bezinning: 'Kom hier vaak naar toe om te bidden en te danken. Ga nu naar huis met een hart vol geloof. Tracht elke dag mensen gelukkig te maken.' vatten de levenstaak van Maria en onze levensopdracht samen.

BEELD VAN DE LOURDESGROT VANDAAG

8 SEPTEMBER 2002

Verlaat het kerkplein aan dezelfde kant waar je erop reed, en ga naar links, richting buurthuis Snoopy.

Blijf deze straat een eindje volgen en neem de eerste straat rechts, aan huisnummer 33, waar een bord met pijl naar "Bovenhoek 35 to 51" jou de weg wijst.

Dit is een kasseiweg die even later overgaat in aarde.

Op het T-punt met een betonbaan sla je rechtsaf.

Neem aan het volgende T-punt NIET uiterst rechts, maar wel de parallelweg langs de E34 naar rechts.

Blijf deze parallelweg volgen tot je onder een brug komt. Neem de eerste straat rechts, onmiddellijk na die brug en draai even later rechts de brug op. Na de afdaling, aan de oversteekplaats voor fietsers, neem je het verharde fietspad linksaf.

Het fietspad wordt grind en brengt jou naar een betonbaan die je recht-door volgt.

Op het T-punt met de Hoogstraat sla je rechtsaf. Even verder draai je mee naar links en vervolgens ga je rechts (betonbaan blijven volgen).

Volg deze betonweg door de bossen, over de spoorweg, tot een drukke baan met fietspad aan de overkant.

Sla rechtsaf.

Op de plaats waar de beton overgaat in asfalt, steek je over en neem je het betegelde fietspad aan de overkant.

ONGENAE - KALVE

Een kapelletje in rode baksteen, met spits dakje met rode leipannen trekt vandaag onze aandacht. Het opschrift luidt : "Onze Lieve Vrouw van de vrede, bid voor ons." Het is goed onderhouden, met een bloemenperkje en af en toe kan je de twee lichtjes zien branden.

Simonne Ongenae, bewoonster van het huis met huisnummer 72 op Kalve in Wachtebeke, put enthousiast uit haar herinneringen.

"Het kapelletje werd ingehuldigd toen mijn man soldaat was. Dat moet het jaar 1950 geweest zijn. Het verving een oud kapelletje dat aan de overkant van de straat stond. Vermoedelijk was dat gebombardeerd geweest tijdens de oorlog, want het zag er nogal gehavend uit.

Dhr. Raymond Poullier, toenmalig schepen van de gemeente, was in de jaren 1950 eigenaar van de grond en dit huis. Hij besliste een stukje grond af te staan aan de gemeente om het kapelletje te bouwen. Maurice Van Hoecke was zijn knecht en woonde hier. Hij heeft het kapelletje jarenlang onderhouden."

Simonne kwam hier zo'n 35 jaar geleden wonen en nu staat zij in voor het onderhoud. Ze herinnert zich nog als gisteren hoe de hele buurt rond het kapelletje verzamelde om een novene te bidden voor Raymond De Vos die kinderverlamming had. Met een beetje spijt stelt Simonne vast dat dit vandaag niet meer gebeurt.

Maar af en toe geven mensen haar toch nog een of twee euro voor een intentie. Ze draait de schakelaar in huis dan om en de voorbijgangers zien dan de lichtjes in het kapelletje branden.

Om de fietstocht verder te zetten, keer je terug naar het punt waar je bent overgestoken, en neem je rechts "Kalvebrug".
 Onmiddellijk na de brug, neem je links het fietspad langs de Moervaart.
 Aan de fietspijlen "Eksaarde" en "Puyenbroeck", sla je rechtsaf en volg je deze weg gedurende ongeveer 0,7 km.
 Na het kasseistrookje, blijf je rechtdoor rijden (voorzichtig oversteken).
 Je rijdt voorbij Parking 2 van het Provinciaal Domein Puyenbroeck.

Aan taverne 't (Stenen) Brugskén rij je rechtdoor. Het fietspad bevindt zich aan de linkerkant van de weg.
 Blijf dit fietspad volgen tot helemaal op het einde.
 Aan restaurant 't Oud Scheepken, sla je rechtsaf (neem het fietspad aan de overkant)
 Neem de eerste straat links, aan het kruisbeeld, en even verder rechtsaf in de Oude Veldstraat.

HOEK OUDE VELDSTRAAT

De driehoekige vorm en het typische Mariabeeldje verraden de initiatiefnemers voor het bouwen ervan : de BJB. De Boerenjeugdbond was een jeugdbeweging die werd opgericht in 1927. Toen vonden de Boerenbond en de Boerinnenbond het nodig dat er naast de volwassenwerking voor land- en tuinbouwers ook een werking voor jonge boeren en boerinnen moest komen en zo werd de BJB (Boerenjeugdbond) geboren. De BJB-werking had de totale ontplooiing van land- en tuinbouwjongeren tot doel. In 1965 krijgt BJB een nieuwe naam: KLJ (=Katholieke Landelijke Jeugd). In onze streken vinden we verschillende kapelletjes die opgericht werden door de BJB.

(Bron : www.klj.be).

Vervolg je weg in de Oude Veldstraat. Nadat deze naar rechts is afgebogen, rij je rechtdoor tot op het kruispunt met de Leemstraat en Persijzerstraat. Sla rechtsaf in de Persijzerstraat. Na 50 meter bemerk je aan je linkerkant een kapel (naast huisnummer 15).

PERSIJZERKAPEL

Op initiatief van het plaatselijk feestcomité werd op de wijk Persijzer te Zaffelare in het Jaar van het Dorp, door vrijwilligers-vaklui van ter plaatse een stijlvolle nieuwe kapel gebouwd. Het werd opgericht tegen de gevel van het schuurtje van Clothilde en Edmond Van Acker, op grond van de Parochiale Werken, naar een ontwerp van architect Jean-Pierre Ryssen. Deze kapel is toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Vrede en werd ingewijd op zaterdag 10 juni 1978 door de toenmalige pastoor De Kinder, in aanwezigheid van ondermeer onderpastoor Herman Schrijvers, die het eiken O.-L.-Vrouwebeeld beitelde en schonk.

De spreker, namens het feestcomité, eindigde met de woorden :

" In het jaar onzes Heren 1978, uitgeroepen als het jaar van het dorp, hebben wij deze kapel opgericht als een blijvend teken en toegewijd aan Onze-Lieve Vrouw van de Vrede. Dit blijkt uit de vredesduiven die afgebeeld staan op het kleed van Onze-Lieve-Vrouw, op de eiken balk en in het brandglas. Wij hebben welbewust deze keuze gedaan; wij hebben vrede en rust nodig in onze zo jachtige wereld. Wij hebben vrede en rust nodig in het eigen land, in onze dorpen, in onze kerken, in onze buurt, in onze gezinnen, in ons werk, misschien in onszelf. "

Het Kerstekind, Maria en Jozef vervangen rond Kerstmis Onze-Lieve-Vrouw van Vrede. Vrede blijft in onze wereld nog altijd een noodzakelijke betrachting.

Je keert op je stappen terug en aan Steve's VW shop sla je linksaf, terug in de straat die je daarnet hebt verlaten.
 Je laat de eerste straat rechts liggen. Dit is de "Beeweg" die deel uitmaakt van een bedevaartsweg in Zaffelare.
 Je neemt echter de volgende straat rechts, richting "doorgaand verkeer".
 Je bevindt je weer in de "Oude Veldstraat". Na een tijdje is er aan de linkerkant een kapelletje op privé-terrein.
 Rij een stukje op de oprijlaan van huisnummer 126. Je bemerkt het

PRAET - OUDE VELDSTRAAT

Deze hoeve was tot voor kort eigendom van de familie Praet, een vrome familie en grote Maria-vereerders. De huidige bewoners behielden het Mariakapelletje achter het rood geverfde hekken.

Rij nog enkele meters verder in de Oude Veldstraat. Aan de brievenbus met huisnummer 207(groengeverfde melkkan), sla je rechtsaf in de grindweg. Je steekt hiermee de parochiegrens tussen Zeveneken en Zaffelare over. Op het einde van de korte grindweg ga je rechts.
 Je volgt deze weg tot de fietspijl van "Reynaertsamenzweedersroute" waar je links inslaat.
 Dit fietspad slingert zich door de Zaffelaarse velden en eindigt in een wijk aan een speeltuintje. Neem de straat rechtdoor en vervolgens de eerste straat rechts (Distelweg).
 Blijf volgen via de Dijkgracht tot op een grote baan.
 Vlak voor jou, aan de rechterkant van de baan, staan enkele rijhuizen.
 Links van huisnummer 1 bevindt zich een kapel in de gevel.

KAPEL OOSTEINDEKEN

Velen onder ons zullen zich nog herinneren dat aan het kruispunt Oosteinde-Dam-Bosdam midden op straat een oude Mariakapel stond.
 Op 8 augustus 1967 moest ze plaats ruimen voor de vernieuwde provincieweg en ik herinner mij nog zeer goed hoe ze onder luid gekraak en in een enorme stofwolk werd neergehaald.
 Een belofte van onze buurvrouw, wijlen mevrouw Maria Tollenaere-De Vuyst, ging in 1968 in vervulling. Een gedeelte van haar woning werd omgevormd tot een kapel met hierin een beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Rust van Heppeneert bij Maaseik.
 Op 19 mei 1968 werd de kapel ingewijd door wijlen E.H. Kanunnik André Van Hove, geboren op de wijk.
 Heden is de kapel privaat eigendom van Dhr. en Mevr. Willy De Vos-Rodrigues, de vroegere uitbaters van Restaurant "De Beurs". De kapel is elke dag toegankelijk en wordt veel bezocht, als rust- en bidplaats, door de buurtbewoners, passanten en toeristen.

Vervolg je weg rechtdoor.
 Na 300 meter sla je linksaf in de Kasselstraat. Na de bocht naar links, neem je de eerste straat rechts (Krommendonck) die je tot het einde volgt.
 Op het T-punt met de K. P. Triestlaan, ga je links.
 Voor je de kerk bereikt, ga je aan het zebrapad links, het privaat terrein van het rust- en verzorgingstehuis Sint-Vincentius op. Voorbij de gebouwen van het tehuis aan de linkerkant, bemerk je een kapel, diep in de kloostertuin.

KAPEL KLOOSTER

De tuinkapel van de gemeenschap van de Zusters van Liefde te Zaffelare werd gebouwd rond het jaar 1800. Het juiste jaargetal staat op de buitenmuur van de kapel. Op het altaar stond eertijds een Piëta-beeld, wat toen aanleiding gaf tot de benaming: 'Kapel van O.L. Vrouw van Smarten'.

Rond de jaren 1980 werd - samen met het oude kloostercomplex - de grote kapel van de zustergemeenschap afgebroken en de tuinkapel geres-taureerd. Het Mariabeeld doorstoken met zeven zwaarden en de dode Jezus op haar schoot, vonden de bewoners van toen een beetje te schok-kend om tot devotie te komen. Het beeld werd - door financiële steun van de familie van de bewoners - vervangen door een beeld van O.L. Vrouw van Lourdes, dat tot heden nog op het altaar staat en waarnaar de tuinkapel nu vernoemd wordt.

Tijdens de restauratie werd ook het gebeeldhouwd tafereel van het 'Laatste Avond-maal' uit de grote kloosterkapel ingebouwd in de binnenzijmuur van de tuinkapel.

De tuinkapel is een oase van stilte en rust. Ze staat dagelijks uitnodigend open en krijgt regelmatig mensen over de vloer, die er een kaarsje branden op het houten Maria altaar, beveiligd door een metalen brandvrije plaat, of kaarsen neerleggen welke dan aangestoken worden door de zuster die de kapel onderhoudt.

De zusters van het klooster en hun familie, de bewoners van het rust - en zorgcentrum en hun familie, het personeel, de moeders die hun kindje naar school brengen, de wandelende parochia-nen, en zo vele anderen, vinden hun weg naar de tuinkapel van het klooster en komen er op hun eigen manier en hun eigen tempo tot bezinning en gebed.

Vervolg je weg naar de kerk. Steek aan de kerk het kruispunt over en neem de Kerkstraat, tussen café Sint-Hubertus en winkel Skoebidoe. Volg de Kerkstraat tot voorbij een haakse bocht naar rechts (na een toonzaal met keukens).

Onmiddellijk na de bocht sla je rechtsaf in de Kapelstraat.

Je rijdt voorbij een aantal staties van de beeweg die enkele straten van Zaffelare beslaat.

Op het eerstvolgende kruispunt kom je aan een kapelletje.

KAPELSTRAAT

Het kapelletje in de Molenstraat, rechtover Kapelstraat, is in de buurt een zeer druk bezocht bidplekje.

In 1978 is deze kapel herbouwd, door en met materiaal van de buurtbewo-ners. 200 jaar geleden was dit al eens gebeurd, maar de tand des tijds zorgt ervoor dat restauratie en onderhoud nodig blijft.

Ook het olmen Onze-Lieve-Vrouwebeeldje, dat zeer oud is en bedekt was met 9 verflagen, kreeg een opknapbeurt.

Elke week, op dinsdagavond, is er kans om samen met de buurtbewoners bij het kapelletje de rozenkrans te bidden, onder leiding van Martha Verlee. Ook de 2de dinsdag van de meimaand komt men hier samen om te bidden tot Maria. Wanneer iemand ziek of tegenslag heeft in de buurt, is deze plek een plaats van samen bidden om genezing of het vragen van een of ande-re gunst. Altijd is er licht in deze kapel, brandt er een kaars voor Maria.

Men heeft de eigenaar van deze kapel - de gemeente - gevraagd, om samen met de buurtbewoners, zorg te dragen voor deze kapel, want men wil hier nog vele jaren bidden tot Maria.

Ook u bent altijd welkom!

Sla rechtsaf in de Molenstraat.
Na enkele bochten en staties van de beeweg, merk je aan je linkerkant

KERKHOF

Vervolg je weg via de Molenstraat in dezelfde richting.
Je komt op een kruispunt, waar je rechtdoor rijdt (Koedreef).
Laat de Berkenstraat rechts liggen en blijf rechtdoor rijden tot de eerste straat links. Je slaat die in, richting 't Jongestraat.
Deze blijf je volgen tot het einde.

Op het T-punt met de Nerenhoek, ga je naar rechts.
Je komt aan een kruispunt met parkje. In het parkje is een monumentje van een rat te zien. Deze wijk heet dan ook "De Ratte".
Er staat een kapelletje rechts in het begin van de Busstraat, dit is de straat richting Desteldonk.

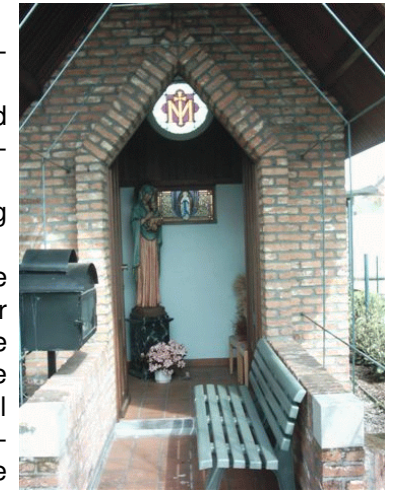
DE RATTE

De kapel oogt relatief nieuw en uiterst verzorgd.

Nadat het jarenlang verdwenen was, werd dit kapelletje van "De Ratte" in 1994 heropgebouwd, tot grote vreugde van de buurt.

Zo blijkt uit de toespraak naar aanleiding van de herinhuldiging op 1 aug 1994 :

" Wij zijn verheugd U het goede nieuws te kunnen melden dat onze Wijk weer over een Maria-Kapel beschikt. Als gelovige mensen hebben wij ervaren welk een grote leegte er was ontstaan! Want, ... hoewel zo'n kapel geen kerkgebouw kan vervangen, kan zij toch heel wat betekenen voor de mensen in de buurt. Ongetwijfeld is zij een bindteken en bevordert zij de goede geest van verstandhouding, verdraagzaamheid en zo veel meer. Zij is ook een toevluchtsoord in moeilijke omstandigheden en zij geeft de gelegenheid om te danken. (...) Wij moeten hier geen spectaculaire wonderen verwachten, maar wel onzichtbare wonderen in het hart van de mens."

De fietstocht gaat verder richting Mendonk. Je volgt dus NIET de Busstraat !

Na 1 km kom je op grondgebied Gent.

Aan het volgende T-punt ga je links en even later rij je de brug op.

Terug beneden draai je rechts en blijf je de weg volgen tot je aan een oude arm van de Moervaart de bebouwde kom van Sint-Kruis-Winkel binnenrijdt.

Neem hier de grindweg rechts en hou het water aan je rechterkant. Blijf dit pad volgen. Negeer de grindwegel rechts aan het einde van de oude arm van de Moervaart en blijf rechtdoor rijden, met het water aan je rechterkant.

Even later kom je op een dubbel betonspoor dat je gedurende enkele kilometers volgt.

Een haakse bocht naar links brengt je aan een pompstation en 50 meter verder aan een drukkere baan. Sla rechtsaf en blijf rechtdoor rijden tot aan de kerk van Wachtebeke.